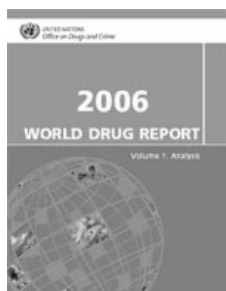

ANO birojs brīdina: pār Eiropu veļas kokaīna vilnis

ANO narkotiku un noziedzības apkarošanas biroja vadītājs Antonio Maria Kosta šā gada 26.jūnijā – narkotiku apkarošanas dienā – teica, ka kokaīna lietošana Rietumeiropā ir sasniegusi kritisko robežu, bet opija ražošana Afganistānā var atkal pieaugt, neraugoties uz sengaidīto ražošanas apjoma kritumu 2005.gadā.

ANO 2006. gada pasaules ziņojums par narkotiku apkarošanu informē, ka opija ražošanas līmenis pasaulē 2005.gadā samazinājās par 5 procentiem, bet kokaīna ražošana tajā pašā laikā kopumā saglabājās tajā pašā līmenī. Abu veidu narkotiku, it īpaši kokaīna, konfiskācija bija rekordaugsta.

Pasaulē izplatītākās nelegālās narkotikas – kanabisa – lietošana turpināja pieaugt, bet amfetamīnu tipa stimulatoru tirgus stabilizējās. Arvien vairāk pieaug Āfrikas loma kokaīna un heroīna tranzītā uz Eiropu.

Prezentējot Pasaules ziņojumu par narkotiku apkarošanu Nacionālajā preses klubā Vašingtonā, ANO izpilddirektors

atzīmēja, ka tendences pasaules narkotiku tirgū mainās pareizā virzienā, taču valdībām jāuzlabo darbs gan narkotiku lietošanas samazināšanā, gan narkotiku izejvielu piegādes samazināšanā.

“Cilvēce 21.gadsimtā ir iegājusi ar zemākiem narkotiku kultivācijas un narkoatkarības rādītājiem nekā pirms 100 gadiem. Turklāt pūliņi samazināt pasaulē nelegālo narkotiku izplatības draudus pēdējā ceturtdaļgadsimta laikā ir aizkavējuši narkotiku lietošanas pieaugumu visā pasaulē. Ja nebūtu šī darba, narkomānija būtu pārvertusies par pasaules mēroga epidēmiju.”

Laosa, kas līdz 90.gadu vidum bija trešā lielākā opija ražotāja pasaulē, pagājušajā

gadā ir samazinājusi tā ražošanu par 72% un šobrīd kļūst par valsti, kurā praktiski nav opija.

ANO Narkotiku un noziedzības apkarošanas birojs atzīmēja trīs galvenos vājos punktus narkotiku kontroles situācijā pasaulē: heroīna piegādes no Afganistānas, kokaīna patēriņš Eiropā, kā arī viscaur esošās kokaīna piegādes un patēriņš.

Afganistānā, kas ir lielākā opija piegādātāja, opija magoņu sējumu platības ir samazinājušās par 21%, proti, līdz 104 000 ha 2005.gadā, un tas bija pirmais būtiskais samazinājums kopš 2001.gada. “Pateicoties masveida nabadzībai, nepietiekamai drošībai un faktam, ka varasiestādes nespēj adekvāti kontrolēt valsts teritoriju, situācija ar narkotikām Afganistānā joprojām ir nestabila,” brīdināja Kostas kungs. “Neraugoties uz plašo opija ražas iznīcināšanu šopavasār, stāvoklis var atgriezties izejas pozīcijās jau 2006.gadā.”

Cerīgāki jaunumi tika saņemti no kokas/kokaīna izplatīšanās tirgus. Kokaīna ražošana un kokas audzēšana ir būtiski stabilizējušies, taču konfiscētā kokaīna apjomi ir krietni pieauguši. Kopumā kokaīna patēriņš pasaulē ir nedaudz samazinājies.

“Rietumeiropā kokaīna pieprasījums ļoti strauji pieaug un tas rada lielas bažas,” teica Kostas kungs. “Es aicinu Eiropas Savienības valstu valdības neignorēt šo bīstamo tendenci. Pārāk liels skaits profesionālu, izglītotu eiropiešu lieto kokaīnu, bieži vien neatzīstoties, ka ir atkarīgi. Arī plašsaziņas līdzekļos narkotiku lietošanas izplatība slavenību vidē netiek atspoguļota pietiekami kritiski, atstājot neizpratnē jaunos, dažādām ietekmēm pakļautos cilvēkus.”

Antonio Maria Kosta,
direktors

/Turpinājums 2. lpp.

ANO Ģenerālās Asamblejas speciālās sesijas gaidās 2008.gadā

“Nākotnes antinarkotiskā politika” – tā saucās starptautiskā konference, kas Londonā šā gada augustā notika ANO Ģenerālās Asamblejas speciālās sesijas priekšvakarā.

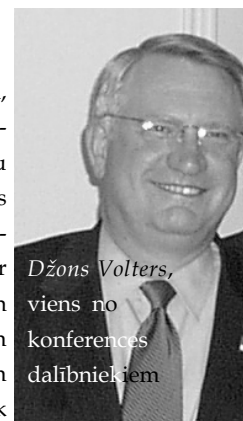
Konferenci organizēja asociācija “Amerika bez narkotikām” kopā ar citām organizācijām. ECAD bija viena no šā pasākuma sponsorēm. Šis pasākums kļuva par gaidāmās ANO sesijas sākumu *de facto*.

Narkotiku kontroles starptautiskā biroja (INCB) prezidents Hamids Godse izvirzīja jautājumu par to, cik efektīvi pasaules valstis ir pildījušas 1998.gada saistības un kādi rezultāti ir sasniegti pēdējo 10 gadu laikā.

Godse kungs atzīmēja, ka uz šo jautājumu varētu atbildēt viegli, proti, daudz kas darbotas labāk, – taču daudzi darba aspekti ir padziļinājušies, tāpēc šāda atbilde nebūtu pareiza un izsmeljoša.

Viņš arī nebija pārliecināts par to, ka antinarkotisko politiku vajadzētu izskatīt tādā īsā laika posmā. Mūsdienās ne visiem ir zināms fakts, ka tikai pirms 100 gadiem opija ražošanas apjoms bija sešas reizes lielāks nekā šobrīd, lai gan planētas iedzīvotāju skaits tolaik bija tikai viena sestā daļa no šodien pasaulē dzīvojošo cilvēku skaita.

Daudzi no tiem, kuri piedalās debatēs par narkotiku jautājumiem, dažas antinarkotiskās metodes uzskata par jaunumu, lai gan daudzi no šiem cīņās paņēmieniem ir jau 100 un vairāk gadus veci.

Džons Volters,
viens no konferencē
dalībniekiem

/Turpinājums 2. lpp

Sākums 1. lpp.

Pēc tam, kad stimulatori no amfetamīnu sērijas (ATS) gadu gaitā bija iekarojuši tirgu 90.gados, to stāvoklis tirgū stabilizējās, un tas atspoguļo tiesībsargājošo iestāžu darba uzlabošanu un lielāku kontroli pār prekursoru maršrutiem.

2004.gadā amfetamīnus vismaz vienu reizi bija lietojuši aptuveni 25 miljoni cilvēku, aptuveni 10 miljoni cilvēku bija lietojuši ekstāzi. Kopumā amfetamīnu ražošana 2004.gadā sasniedza 480 tonnas, kas ir mazāk par 2000.gadā sasniegto rekordskaitli.

ASV varasiestādes 2004.gadā kārtējo reizi slēdza lielāko daudzumu nelegālo metamfetamīnu laboratoriju – vairāk nekā 17 000, un tie ir 90 procenti no pasaules tirgus apjoma. Lai gan metamfetamīnu lietošanas apjoms vidusskolēnu vidū pēdējo gadu laikā saglabājas, narkotiku lietotāju ārstēšanas nepieciešamība ASV ir stipri pieaugusi.

2006.gada pasaules ziņojums īpašu

absolūta kļūda jautājumu par šīs narkotikas kontroli pārvērst par valdošās partijas politiskās izvēles jautājumu.

Kardinālas politiskas izmaiņas šajā jautājumā jaunajos cilvēkos rada pilnīgu neizpratni – cik tad patiesībā bīstams ir kanabiss. Kanabisa lietošanas epidēmijai, tāpat kā citiem sabiedrības veselības apdraudējumiem, nepieciešama vienota pieeja, sistemātiska konsekvence politikā un sabiedrības attieksmē kopumā.”

“Pateicoties ilggadējai narkotiku kontroles darba pieredzei, mēs zinām, ka vienota ilgtermiņa stratēģija spēj samazināt narkotiku pieprasījumu, piedāvājumu un kontrabandu,” noslēgumā teica Antonio Maria Kostas kungs.

“Ja tas nenotiek, tad tikai tāpēc, ka dažas valstis narkotiku problēmu neuztver nopietni un neiesteno atbilstošu politiku. Daudzas valstis satopas ar tādām problēmām, kādas tās ir pelnījušas.”

Avots: www.emcdda.eu.int

Norvēģu pētījums par ģenētikas lomu narkotiku lietošanā valstīs ar zemu narkomānijas problēmas līmeni izgaismoja ļoti interesantus faktus, informē ziņu aģentūra “Reuters”.

Šā pētījuma vadītājs doktors Kenets S.Kendlers norāda uz to, ka iepriekšējie šāda veida pētījumi tika veikti valstīs ar augstu narkotiku lietošanas līmeni, piemēram, Austrālijā vai ASV (Dr. Kendlers strādā Ričmondas medicīnas koledžā Virdžīnijas štatā ASV).

Iepriekšējos pētījumos tika pieņemts, ka valstīs, kurās ir zems ar narkomāniju saistīto problēmu līmenis, “galvenā loma ir sociālajiem, nevis ģenētiskajiem faktoriem. Mūsu pētījums apliecināja, ka šāda hipotēze nav pareiza.”

Pētījums aptvēra 1386 pārus dvīņu jauniešu un tā temats bija eksperimenti ar marihuānu, stimulatoriem, kokainu, psihoaktīvajām vielām. Pētījuma rezultāti apliecināja, ka “cilvēki atšķiras attiecībā uz to, cik tie pakļauti riskam lietot narkotikas” un ka “šīs atšķirības lielā mērā nosaka ģenētiskie faktori”.

Cits šā pētījuma atklājums pierāda to, ka diviem viensūnas dvīņiem biežāk ir tieksme lietot narkotikas un biežāk abiem ir diagnoze “traucējumi, kas saistīti ar psihoaktīvo vielu lietošanu” nekā diviem dažādu olšūnu dvīņiem.

Atšķirība starp dažādu šūnu dvīņiem un viensūnas dvīņiem ir tā, ka pēdējiem ir vieni un tie paši gēni, jo viņi savstarpēji sadala vietu vienā apaugļotā olšūnā. Dažādu olšūnu dvīņiem gēni ir atšķirīgi, tāpat kā parastiem brāļiem un māsām.

Doktors Kendlers par savu pētījumu presē sacīja: “Visiem iepriekšējiem pētījumiem par šo tematu mēs varam piebilst, ka daudzās pasaules daļās ģenētiskie faktori bieži vien kļūst par svarīgu riska faktoru attiecībā uz psihoaktīvo vielu lietošanu.”

Saskaņā ar žurnālu “Medicīnas psiholoģija” šā pētījuma secinājumi runā par to, ka iespēja ģenētiski mantot “narkotikas atkarības problēmas” procentuāli attiecas kā 58 pret 81%.

Avots: aģentūra “Reuters”

IV Balkānu konference Burgasā (Bulgārijā)

Balkānu ECAD tīkla izveidošana un attīstība

2006.gada 5. un 6.oktobrī

Sīkāku informāciju varat saņemt pie doktora Ivailo Dimitrova

Burgasā: center_prevention@abv.bg

uzmanību veltī kanabisa – pasaulē izplatītākās nelegālās narkotikas – problēmai. 2004.gadā kanabisu vismaz vienu reizi bija lietojuši aptuveni 162 miljoni cilvēku, kas ir aptuveni 4 procenti iedzīvotāju vecumā no 15 līdz 64 gadiem visā pasaulē, un tā lietošana visā pasaulē pieaug.

Kostas kungs atzīmēja arī to, ka šobrīd kanabisam ir pietiekami liels “potenciāls” salīdzinājumā ar to situāciju, kāda bija pirms dažiem gadu desmitiem, un ņemot to vērā, dēvējot kanabisu par vieglo narkotiku, būtu liela kļūda. Pierādījumi tam, ka kanabiss var izraisīt nopietnus psihiskus traucējumus, aizvien pieaug.

“Kanabisa kā narkotikas īpašības šobrīd ne ar ko neatšķiras no citām narkotikām, kuras tiek ražotas no augu izejvielām, piemēram, heroīna,” teica Kostas kungs. “Dažādu valstu nacionālā politikā attiecībā uz kanabisu ir stipri atšķirīga, turklāt tā gadu no gada bieži vien mainās.”

“Nemot vērā pieaugošo veselības apdraudējumu, ko sevi nes kanabiss, būtu

ANO Ģenerālās Asamblejas gaidās...

Sākums 1. lpp.

Dažas valstis, pūloties izskatīties mūsdienīgas un attapīgas, atver injekciju kabinetus, taču patiesībā tās tikai kopē savulaik Ķīnā pazīstamās “opijs bedres”, kas kļuva par iemeslu tam, ka pasaules valstis izteica savu gribu apvienot spēkus, lai izstrādātu ANO konvenciju par narkotikām.

Kad sāksies ANO Ģenerālās Asamblejas speciālā sesija?

Viens no Londonā izskanējušajiem priekšlikumiem aicināja uz neilgu laiku atlikt šo pasākumu, lai tas sakristu ar pirmās starptautiskās antinarkotiskās konferences, kas notika 1909.gadā Šanhajā, 100.gadadienu.

Šodien mums ir pamats atcerēties savu vēsturi, it īpaši, ja lieta skar cīņu pret narkotikām.

Jauniešu projektu konkurss "Dzīve bez narkotikām"

Viens no perspektīvākajiem un būtiskākajiem virzieniem narkomānijas novēršanas jomā ir pašu jauniešu iesaistīšana aktivitātēs, kas ir saistītas ar narkotisma prevenci. ECAD Latvijas birojs 2006. gadā otro reizi rīkoja skolēnu projektu konkursu "Dzīve bez narkotikām".

Projektu konkursa pamatmērķis bija iesaistīt skolēnus antinarkotisko projektu izstrādē, veicināt jauniešu izpratni par antinarkotisko politiku Eiropā un Latvijā, veidot noturīgu pārliecību par narkotisko vielu kaitīgumu, kā arī motivēt pašus jauniešus meklēt jaunus risinājumus vai uzlabojumus efektīvai narkomānijas brīdināšanai.

Projektu konkurss no 2006. gada janvāra līdz š.g. maija beigām risinājās trīs kārtās. Pirmajā kārtā skolēnu komandām bija jā sagatavo atbildes un priekšlikumi uz septiņiem jautājumiem, kuri bija saistīti ar antinarkotiskās problēmas būtību, ECAD un Latvijas aktivitātēm narkomānijas novēršanas jomā u.t.t. Projektos bija jāiestrādā priekšlikumi par pasākumiem narkomānijas novēršanas jomā, kuri būtu jāveic konkrētā reģionā un skolā. Iesniegtās atbildes un priekšlikumi tika analizēti un izvērtēti un labākajām komandām tika dotas iespējas piedalīties konkursa otrajā kārtā. Komandām tika dots uzdevums izstrādāt antinarkotiskās reklāmas videoklipus. Tie tika demonstrēti skolās un labākās komandas gaidīja sacensības klātienē. Kvalificēta žūrija, kura sastāvēja no Rīgas atkarības profilakses centra vadītājiem un speciālistiem, kā arī Rīgas jauniešu antinarkotiskās

Andrejs Vilks sveicina uzvarētājus

kustības līderiem, - vērtēja katras komandas mājas darbus, prezentācijas, atraktīvos testus, mēmo šovu un viktorīnu. Neskatoties uz to, ka arī šajā projektu konkursa finālā piedalījās Rīgas Komerģimnāzijas komanda, šoreiz spraigā cīņā uzvarēja ļoti aktīvā Rīgas 4. vidusskolas komanda, kuri bija sagatavojuši interesantu antinarkotiskās reklāmas videoklipu, bija ziņoši viktrīnas jautājumos un parādīja atraktīvas spējas mēmajā šovā.

Viens no konkursa būtiskākajiem ieguvumiem, bija tas, tā organizēšanā un īstenošanā visaktīvākajā veidā iesaistījās Rīgas Atkarības profilakses centra jaunās līderes, iepriekšējo projektu konkursa uzvarētājas Zane Legzdiņa un Marina Ščukina.

Kā balva konkursa uzvarētājiem ECAD Latvijas birojs ar a/s "Tallinlink" lielu atbalstu bija brauciens ar prāmi "Fantāzija" uz Stokholmu. "Tallinlink", atbalstot šo projektu, sniedza lielas atlaides par braucieni un citām ceļojuma izmaksām (ECAD Latvijas birojs sirsnīgi pateicas sadarbības partnerim projektu konkursa realizācijā "Tallinlink" vadībai un Baibai Muceniecei).

41. vidusskolas komandai un konkursa organizētājiem, - jaunajām līderēm Z. Legzdiņai un M. Ščukinai bija lieliska iespēja atpūsties uz reprezentablā prāmja "Fantāzija" un izbaudīt Stokholmas burvīgo šarmu.

ECAD Latvijas biroja vadītājs
Andrejs Vilks

"Narkoatkarīgas uzvedības dzēšana"

Tā ir psiholoģiska metodika, kas likvidē atkarību no jebkura veida narkotikām... Šī metodika paredzēta tiem, kas vēlas atrisināt narkomānijas problēmu, izmantojot psiholoģiskus līdzekļus. Narkomānija tiek aplūkota kā uzvedības veids, kas rodas saskaņā ar iemācīšanās likumu (закон научения), kuru J.Orlovs formulējis, pamatojoties uz krievu zinātnieku I.Pavlova, P.Anohina, A.Uhtomska darbiem.

Cilvēks par narkomānu kļūst stingrā saskaņā ar iemācīšanās likumu, proti, viņš iemācās uzvesties narkoatkarīgi. Iemācīšanās rezultāts ir narkoatkarīgi paradumi un iemaņas, kas savā būtībā ir mērķu un darbību domtēli. Narkomāna parastās reakcijas izraisa gan ārējie, gan iekšējie stimuli. Reakciju uz ārējo un iekšējo stimulu veido un nostiprina nosacījuma refleksa mehānisms. Refleksīva reakcija ir cilvēka narkoatkarīgas uzvedības cēlonis.

Šī reakcija ir stabila un izpaužas vienmēr, kad tiek saņemts ārējs vai iekšējs stimul. Iekšējais stimul ir cilvēkam nepatīkami pārdzīvojumi, no kuriem viņš aizsargājas ar jau pierastu narkoatkarīgu uzvedību. Nepatīkami pārdzīvojumi, tādas emocijas kā aizvainojums, vainas apziņa, kauns un bailes kļūst par narkoatkarīgas uzvedības iekšējiem noteicējiem.

Lai pārtrauktu narkoatkarīgu uzvedību, ir iespējams tikai viens process - ir jāmaina cilvēka attieksme pret pierasto narkoatkarīgo uzvedību, un tas tiek saukts par **dzēšanu**. Dzēšana sniedz visefektīvāko rezultātu. No uzvedības repertuāra pilnībā pazūd visi narkoatkarīgas uzvedības veidi. Tādējādi, lai atrisinātu narkotiku atkarības problēmu, ir: a) **jādzēš reakcija uz ārējo stimulu;**

b) **jādzēš reakcija uz ārējo stimulu - jāneitralizē nepatīkamais**

pārdzīvojums un jādzēš uzvedība kopumā;

c) **saskaņā ar iemācīšanās likumu, jāapgūst jauna, skaidra, no narkotikām brīva uzvedība.**

Šī metodika ļauj:

Novērtēt, vai pastāv vēlme (tieksme) lietot narkotikas.

Dzēst narkomāna vēlmi lietot narkotikas vienas nodarbības laikā.

Novērtēt, kādi ir vēlmes lietot narkotikas dzēšanas rezultāti.

Novērtēt narkoatkarīgas uzvedības esamību un noteikt tās variantus.

Dzēst visus narkoatkarīgas uzvedības variantus.

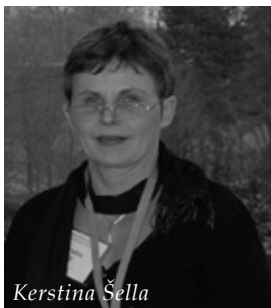
Novērtēt narkoatkarīgas uzvedības dzēšanas rezultātus.

Noformulēt skaidras uzvedības noturīgas iemaņas (pilnīgu atteikšanos no narkotiku lietošanas).

Darbs notiek individuāli vai 7-15 cilvēku lielās grupās. Vidēja apjoma kurss ir 9-12 nodarbības katru otro dienu. Nodarbība ilgst trīs stundas un notiek auditorijā. Nodarbību apjomu nosaka saskaņā ar testa rezultātiem, kuros novērtēti iegūtās narkoatkarīgās uzvedības varianti. Uzsākt darbu saskaņā ar norādīto metodiku var 2-3 dienā pēc abstinences sindroma ārstēšanas kursa (speciālajās medicīnas iestādēs). Dzēšanas procedūru veic pats narkomāns speciālista vadībā. Notiek visa narkoatkarīgās uzvedības komplekta dzēšana. Kurss beigās tiek organizēta konsultācija, tiek sniegti ieteikumi tuvākajam pusotram mēnesim, lai pilnīgi nostiprinātu skaidras uzvedības iemaņas. Pretindikāciju lietošanai nav. Sākot ar 15 gadu vecumu. "Narkotiskās uzvedības dzēšanas" metodiku ir iespējams apgūt.

Avots: Maskavas Uzvedības institūts

16. starptautiskās AIDS konferences (Toronto) hronika

Kerstina Šella

Narkomānijas un HIV infekcijas problēmu pētniece no Zviedrijas Kerstina Šella pastāstīja par Kanādā notikušo AIDS problēmām veltīto konferenci. Šeit publicējam konferences hronikas fragmentus. Konferences temats bija "Laiks rīkoties", jeb **Time to deliver**, un kā vienmēr atbrauca daudz dalībnieku – 24 000 no dažādām pasaules valstīm. Dalībnieki bija gan pētnieki, gan sociālo centru un slimnīcu darbinieki, gan projektu vadītāji, gan vienkārši ieinteresēti cilvēki no sabiedriskajām organizācijām (baznīcām, NVO), gan AIDS slimnieki, gan homoseksuāļu un narkomānu apvienību pārstāvji, gan daudzi citi. Arī tādas slavenības kā Bils Geitss, Ričards Gīrs, Bils Klintonss visādi apliecināja savu interesi par šo tematu un piedalījās konferencē.

No Zviedrijas atbrauca Sociālo dienestu pārvaldes speciālisti, SIDA pārstāvji, infekcijas klīniku darbinieki u.c. Pavisam Zviedriju pārstāvēja 60 cilvēki. Neviens no viņiem par savām pamatinteresēm neuzskatīja HIV un intravenozu narkotiku lietošanu.

Galvenais temats "Laiks rīkoties" nozīmē, ka jāsniedz iespēja efektīvi ārstēties visiem, kam tas nepieciešams. Un tas liecina par to, ka šobrīd jau ir izdarīts diezgan daudz.

Kas attiecas uz HIV un narkotiku intravenozu lietošanu, gan PVO (Pasaules veselības organizācija), gan HIV/AIDS un ANO apvienotā programma (UNAIDS) pieņēma rīcības programmas "kaitējuma mazināšana" metodes kā darba stratēģiju, un šajā konferencē par šīs stratēģijas skaidrotāju kļuva Alekss Vodaks (daudzu PVO ziņojumu autors un viens no "kaitējuma mazināšanas" politikas atbalstītājiem).

Vodaks sāka ar to, ka skaļi apliecināja šādu domu: "Jābeidz zinātniski debatēt par to vai "kaitējuma mazināšanas" programma ir mērķtiecīga; ir pienācis laiks rīkoties!" (**Te es kļuva mēma.**) Savā aicinājumā plenārsesijas laikā viņš sniedza kopsavilkumu par "kaitējuma mazināšanas" stratēģijas sastāvdaļām. Tās ir: 1) izglītība; 2) šļircu apmaiņas programmas; 3) aizvietojošā terapija. Tas ir galvenais. Tālāk var piedāvāt atbilstošu ārstēšanu visiem HIV inficētajiem injicējošajiem narkomāniem.

Saskaņā ar Vodaka teikto, pētnieku galvenais uzdevums šajā jomā ir atrast zāles, kas uzturētu aktīvu dzīvi tajos, kuri lieto kokainu un amfetamīnus.

Pēc tam vairākos semināros neliela dalībnieku grupa skaidroja, kā praksē

tiek īstenota "kaitējuma mazināšana" visā pasaulē. No viņu teiktā izrietēja, ka vairākums valstu (izņemot ASV, Taizemi un dažas citas valstis) ir pieņēmis "kaitējuma mazināšanas" programmas kā savu stratēģiju, bet, lūk, Āzijā šo programmu pieejamība narkoatkarīgajiem vēl ir visai ierobežota (0-15% dažādās valstīs). Mērķis bija šajā reģionā aptvert līdz 60% visu narkoatkarīgo.

Lielākā problēma, ar kuru nākas saskarties šādu programmu atbalstītājiem, kā tika atzīmēts konferencē, ir "intravenozi injicējošo narkoatkarīgo sodīšanas pasākumi", proti, šādu narkomānu aizturēšana policijā. Kā izteicās Vodaks: "**Nevajag pārlieku paļauties uz likuma kalpiem.**" Šīs stratēģijas atbalstītāji bija ļoti neapmierināti arī ar to, ka ANO narkotiku konvenciju palieka – ANO Narkotiku kontroles birojs (INCB) – joprojām nav atzinis "kaitējuma mazināšanas" programmu nozīmi. Kopš šā brīža tas ir šo stratēģiju mērķis.

Daudz laika tika veltīts Vankūverā (Kanāda) organizētā projekta "**Insite**"

apspriešanai. Projekts, kuru stratēģi uzskata par ļoti veiksmīgu, ļāva uz laiku atvērt injekciju kabinetus no sērijas "Safe Injection Sites" – SIS jeb "drošas injicēšanas vietas". Tika atvērti 12 punkti, kuri strādāja 18 stundas diennaktī, un kurus apmeklēja galvenokārt "smagie narkomāni". Kā palīdzība tika sniegta vidēji 600 injekcijas diennaktī. Pētījumi konkrētajās vietās parādīja, ka dalībnieki ir samazinājuši injekciju skaitu diennaktī, kā arī to gadījumu skaitu, kad vienu šļirci dala vairāki injicējošie. Taču šā projekta aizstāvjiem ir viena problēma – šo kabinetu darbības atļauja izbeidzas septembrī, un jaunā valdība nav sajūsmā par šo projektu, līdz ar to pastāv risks, ka projekts tiks slēgts.

Es uzdevu tikai vienu jautājumu kādā no semināriem: "**Kāpēc AIDS tests un ārsta konsultācijas neietilpst "kaitējuma mazināšanas" programmu galveno pasākumu paketē, jo šis tests un konsultācijas ir palīdzības pasākumu sastāvdaļas visām citām riska grupām?"**

Man atbildēja (Lielā mēra tie bija tie paši vārdi, kādus es dzirdēju Ženēvā), ka narkoatkarīgajiem nav pieejama savas atkarības ārstēšana (**Lasi: aizvietojošā terapija**) un HIV ārstēšana, kā arī man teica, ka narkoatkarīgie tiek vēl vairāk diskriminēti, ja kļūst zināms, ka viņi ir inficējušies ar AIDS. Tas nozīmē, ka **AIDS testi un ārstu konsultācijas nav "aizmirstas", to nozīme ir rūpīgi apsvērtā un tāpēc tie apzināti nav iekļauti pasākumu skaitā.**

Avots: aģentūra Drugnews

★ Jaunā ECAD pilsēta

Laipni lūdzam, Baltijska!

ECAD pilsētu mēru 14. ikgadējā konference
Stambulā (Turcija)
Pirmais paziņojums!

Vietējie un starptautiskie eksperti tiek aicināti izteikt savus viedokļus un dalīties pieredzē par cīņu pret narkotisko atkarību!
2007.gada 10. un 11.maijā

★ Jaunā ECAD pilsēta

Laipni lūdzam, Petrozavodska!